

Ценова Анна Дмитрівна,
старший лаборант кафедри іноземних мов
Національної академії внутрішніх справ

СУЧАСНІ ІНТЕРАКТИВНІ ЗАСОБИ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Проблема мотивації навчання іноземної мови в усі часи була однією з глобальних проблем в освітньому процесі .

Привабливість використання інформаційних технологій в сучасній освітній організації полягає в тому, що навчальний матеріал студентам подається найбільш яскраво і цікаво.

Практична спрямованість володіння іноземною мовою є метою освітніх установ при навчанні іноземної мови. Для реалізації цієї мети дуже важливим є комунікативна діяльність, яка досягається за рахунок активізації діяльності кожного хто навчається. Впровадження сучасних інтерактивних технологій має значний вплив на систему освіти. Необхідність застосування нових освітніх технологій в навчанні, а також актуальність використання інтерактивних технологій на заняттях, особливо з іноземної мови обґрунтована А. Р. Барановим, Г. Р. Єремєєвою та Р. А. Ладнером. На даний час широке застосування в освітній практиці отримали такі інтерактивні засоби навчання як: інтерактивна дошка, використання інтернет-ресурсів, електронних проєктів, презентацій Power Point. Інтерактивні засоби навчання визначаються як засоби навчання, пов'язані з використанням інформаційно-комп'ютерних технологій. Інтерактивність передбачає, перш за все, безперервну взаємодію викладача і студента в процесі навчання. Інтерактивність існує і в процесі комп'ютерної програми з користувачем-людиною в ході роботи. Поняття інтерактивних технологій в даний час незмінно асоціюється з інформаційними технологіями, що має на увазі використання вище перелічених інформаційно-освітніх ресурсів.

Розглядаючи інтерактивні інформаційні засоби, ми виділяємо електронні проєкти, які використовуються при проєктному навчанні. Існує пряма залежність між мотивацією,

активністю студентів і проектною діяльністю. Під проектною діяльністю розуміється такий тип розвиваючої діяльності, який ґрунтується на виконанні творчих навчальних проектів для засвоєння знань. Отже дана робота вимагає від того, хто навчається дослідницької діяльності, аналізу і обробки знайденої інформації, створенні і презентації проекту іншим членам освітнього процесу. Використання електронних проектів в ході навчання іноземної мови орієнтоване на практичний результат студентів.

Ще одним засобом підвищення мотивації студентів при вивченні іноземної мови є використання інтерактивної дошки. Перевагою цього засобу є те, що сприйняття, аналіз і передача інформації відбувається швидше за рахунок того, що задіюються всі канали сприйняття інформації. Існує три основні канали для сприйняття інформації, а саме: зір, слух і кінестетика. Залежно від домінування того чи іншого способу надходження і переробки інформації можна виділити візуальний, аудіальний і кінестетичний спосіб сприйняття інформації. Кожна людина володіє усіма способами сприйняття, але вважає за краще використовувати з максимальним навантаженням тільки один, який називається провідним способом сприйняття інформації. Завдяки основному способу сприйняття, здійснюється максимальний доступ до інформації. Викладачу необхідно вибрати стиль навчання з урахуванням провідного способу сприйняття інформації студентами. При роботі з інтерактивною дошкою така необхідність відпадає. Це обумовлено сполучуваністю різних стилів навчання при використанні інтерактивної дошки в навчанні іноземної мови, таких як: візуальні, слухові і кінестетичний. Завдяки цьому занурення в мовне середовище відбувається легше, підвищується інтерес студентів до предмету за рахунок творчих завдань, які мінімізують нервові навантаження, розвиваються різні види комунікативних умінь. Існує низка переваг використання інтерактивної дошки, як засіб інформаційної технології, а саме: інтенсивність процесу навчання, високий

ступінь автентичності, робота з дошкою більш ніж реалізує принцип наочності.

Інтерактивна дошка може мати позитивний вплив на викладання. За допомогою такої дошки можна використовувати веб-ресурси в навчанні усієї групи, а також зробити групу нелінійною за рахунок можливості пов'язувати об'єкти (комп'ютер викладача - інтерактивну дошку - планшет студента). Наприклад, на парі англійської мови частина студентів може обговорювати мовні явища, а інша частина - писати тест. Відбувається диференціація навчання в рамках одного навчального колективу, група стає нелінійною. Інтерактивна дошка дозволяє викладачам використовувати мультимедійні матеріали, які допомагають їм уявити і пояснити різні концепції, наприклад, різницю між часом в англійській мові. Дошка може зберегти те, що пише викладач, включаючи примітки, зроблені під час пари, зменшуючи дублювання і полегшуючи перегляд для майбутнього використання. Це дозволяє викладачам надавати достовірні матеріали та інформацію через текст, зображення, звуки, відео сегменти і анімацію, так як весь освітній контент зберігається в загальнодоступній електронній бібліотеці після проходження модерації. Також використання електронної бібліотеки при роботі з інтерактивною дошкою дозволяє викладачам обмінюватися і повторно використовувати матеріали, зменшуючи робоче навантаження.

Навчання з використанням інтерактивної дошки підвищує залученість студентів більше, ніж звичайне навчання усієї групи, адже воно сприяє участі студентів, даючи їм можливість взаємодіяти з матеріалами. Підвищення мотивації розглядається як ключова перевага інтерактивної дошки. На парах англійської мови інтерактивна дошка може застосовуватися на різних етапах пари, при навчанні різним видам мовної діяльності. Наприклад, під час навчання читання використовуються такі прийоми, як встановлення відповідей, відновлення деформованого тексту, виділення необхідної інформації.

Комунікативну цінність при навчанні говоріння мають такі завдання як незакінчене речення, співвідношення реплік в діалозі. Для введення нової лексики використовується розподіл на групи (особливо актуально при вивченні теми « Countable / Uncountable nouns »), заповнення прогалін. При відпрацюванні граматичного матеріалу можна використовувати прийоми: прибери зайве, знайди помилку, створення схем, частину інформації можна приховати, щоб студенти самостійно доповнили схему.

Однак поряд з позитивними сторонами використання інтерактивної дошки, іншими словами Smart Board, зустрічаються і складності, з якими доводиться стикатися викладачам (технічні несправності, погане освітлення, тощо).

Досліджуючи використання нових інформаційних технологій в процесі навчання іноземним мовам, особлива увага приділяється навчанню іноземної мови з використанням інтернет-ресурсів. Інтернет в даний час вже не джерело знань для студентів, а організатор процесу дослідження, пошуку, аналізу інформації, створення творчих проектів у здійсненні діяльнісного підходу до освітнього процесу.

Навчання англійської мови або будь-якої іншої іноземної мови за допомогою інтернет-ресурсів реалізує такий принцип навчання як принцип диференціації, тобто студенти займаються самонавчанням індивідуально. Реалізується принцип міжособистісного спілкування. Листуючись з носієм мови, студенти можуть самостійно вибрати собі співрозмовника за інтересами. Принцип варіативності, який полягає в тому, що студент може вибрати джерела інформації, порівнюючи їх. Спілкування з носієм мови в режимі реального часу забезпечує культурний контекст вивчення мови. Ознайомлення з культурою іншої країни проходить легше і цікавіше в спілкуванні, ніж через знайомство з культурою іншої країни шляхом прочитання «сухої» інформації в книзі.

Використання інтернет-ресурсів безпосередньо в ході пари є неординарною і захоплюючою формою роботи, але

вимагає від викладача ретельного планування видів діяльності студентів в ході пари. В умовах наявності лінгафонного кабінету, обладнаного комп'ютерами з можливістю виходу в інтернет, використовувати інтернет-ресурси можна безпосередньо на парі. Існує низка сайтів, що містять автентичні аудіо і відео матеріали, тексти для читання, ігри, які можна використовувати в ході пари. Наприклад, тексти можна використовувати для відпрацювання і перевірки навичок пошукового читання, так як після прочитання пропонується пройти невеликий тест на розуміння прочитаного і відразу отримати незалежну комп'ютерну оцінку.

Серед інтерактивних інформаційних технологій також розглядається проведення уроків з використанням презентацій Microsoft Power Point , які доповнюють традиційне навчання англійської мови. В арсеналі цієї програми є достатня кількість інструментів для ефективної подачі навчального матеріалу. Продумано створена презентація позитивно впливає на інтерес студентів, але варто відмовитися від надмірної захопленості привабливості створюваної презентації, необхідно знайти золоту середину між матеріалом та супроводжуваними його ефектами .

На практиці презентації вирішують проблему використання наочного матеріалу. Навчаючи іноземної мови використання презентацій як ніколи підходить для пояснення граматичного матеріалу, так як є можливість створити схеми, таблиці графіки, а за допомогою анімації наочно пояснити матеріал, наприклад, роз'яснити різницю між Past Simple, Present Perfect, Past Perfect.

Освітній процес сьогодення неможна уявити без різноманітного і широкого застосування технічних засобів навчання. Такі засоби навчання мають велику інформативність, достовірність, дозволяють проникнути в глибину досліджуваних явищ і процесів, підвищують наочність навчання, сприяють інтенсифікації навчально-виховного процесу, підсилюють мотивацію студентів, що безумовно важливо при навчанні іноземної мови. Тому застосування інтерактивних засобів

навчання на парах іноземної мови сприяє вдосконаленню навчально-виховного процесу, підвищенню ефективності педагогічної праці, поліпшення якості знань, умінь, навичок учнів. Інтерактивні дошки органічно увійдуть в освітній процес за умови постійної активної роботи викладача, накопичення їм методичних ідей, розробок і вдосконалення навичок роботи з сучасним обладнанням.

Список використаних джерел

1. Баранова, А. Р., Еремеева, Г. Р., Ладнер, Р. А. (2016) Интерактивные технологии на занятиях по иностранному языку // Казанский педагогический журнал. № 5 (118). С. 164–168.
2. Романова, Г. В. (2015) Интерактивная доска как экранное техническое средство обучения иностранному языку для реализации современного метода работы с иноязычной информацией // Педагогическое образование в России. № 9. С. 28–32.
3. Токтаньязова, А. Э. (2007) Проект «Интернет в обучении иностранному языку» // Новые технологии. № 3. С. 200–202.
4. Al-Faki, I. M. (2014) Difficulties Facing Teachers in Using Interactive Whiteboards in Their Classes // American International Journal of Social Science. Vol. 3. No. 2. С. 136–158.